

Propostes de Declaració Institucional conjunta per a la especial consideració de les zones rurals respecte l'impost d'emissions de CO₂

En el Ple del Consell Comarcal en sessió ordinària de 7 de febrer de 2020 el grup PSC-CP va presentar la següent moció per a la consideració de zones despoblades en l'impost d'emissions de CO₂:

L'impost sobre les emissions de diòxid de carboni dels vehicles de tracció mecànica és un tribut propi de la Generalitat de Catalunya, l'objecte del qual és gravar les emissions de diòxid de carboni que produeixen aquests vehicles i que incideixen en l'increment de les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle. La taxa es pagarà anualment i afectarà més de tres milions i mig de vehicles, segons els plans de l'executiu.

Actualment s'està tramitant la modificació de la Llei 16/2017, de l'1 d'agost, del canvi climàtic (DOGC núm. 7426, de 03.08.2017), en relació amb l'impost sobre les emissions de diòxid de carboni dels vehicles de tracció mecànica.

El **Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya (CTESC)**, que està format per les organitzacions empresarials PIMEC i Foment del Treball; pels sindicats UGT, Comissions Obreres i Unió de Pagesos, i per altres entitats, com ara la Federació Nacional de Confraries de Pescadors, la Confederació de Cooperatives de Catalunya i la Taula d'Entitats del Tercer Sector ha aprovat un dictamen en el qual demana a la Generalitat que revisi diversos punts del futur impost.

L'informe del CTESC posa en dubte l'eficàcia del nou tribut, proposa que s'incorpori dins d'altres tributs ja existents, i critica l'impacte que pot tenir sobre empreses i diversos sectors industrials. També demana que els contribuents paguin l'impost segons la quantitat de quilòmetres reals que recorri cada vehicle, a fi de gravar les emissions de CO₂ de manera proporcional al seu volum d'emissió.

El **RACC** per la seva banda, afirma que aquest impost no és just perquè no incidirà sobre les emissions efectives de CO₂ ja que la taxa impositiva grava a tots els vehicles, especialment als de més antiguitat, però hi queden exempts els vehicles pesants, que són els que generen més CO₂. A més, l'import de l'impost no depèn dels Km recorreguts i el gran volum dels vehicles que estan de pas pel nostre territori també queden exempts.

El PSC voldria afegir una altra consideració a la redacció d'aquest impost: caldria introduir el factor de la zona on circula habitualment el vehicle.

En el cas del nostre territori creiem que cal tenir present les següents consideracions:

- Les persones que viuen i treballen a les zones rurals i despoblades necessiten els cotxes per desplaçar-se donat la manca d'altres mitjans de transport alternatius.
- Les persones que viuen o treballen a zones rurals i despoblades necessiten d'un vehicle 4x4 per circular segons per quins camins.
- Les nostres comarques són les que tenen un nivell de riquesa més baix, per tant un nou impost agreujaria la situació econòmica de moltes famílies.

Tenint en compte aquesta realitat, no és just que una persona que viu a una zona rural o poble petit pagui el mateix que una persona que viu i es desplaça diàriament per les grans ciutats, que és on realment s'estan patint un nivells preocupants de contaminació atmosfèrica.

El grup del PSC, en la seva lluita contra la despoblació, no pot permetre més greuges cap a la població rural, prou castigada ja per una situació de desigualtat constant en tots els camps, i per aquest motiu presenta per aprovació del Ple els següents punts d'acord:

1. Crear una comissió amb membres del Consell Comarcal del Segrià per redactar un document que inclogui les consideracions territorials abans exposades respecte el citat impost i la petició d'exempció d'aquest impost a les zones rurals, de muntanya o municipis més petits.
2. Fer arribar el document final al Parlament de Catalunya per a que es tingui en compte abans de l'aprovació definitiva de la modificació de la llei.

Davant aquesta moció el grup de Ciutadans al Consell Comarcal va presentar en el mateix ple la següent esmena:

Les emissions de gasos d'efecte hivernacle, com el CO₂, contribueixen a la destrucció del medi ambient, tenint efectes directes en el canvi climàtic que s'està experimentant.

L'Oficina Catalana del Canvi Climàtic publicava l'any 2016, les dades de les emissions de gasos d'efecte hivernacle per províncies, on Barcelona representava el 57,3% del total emès a Catalunya, Tarragona el 22,1%, Girona el 10,3% i Lleida el 10,2%.

El mateix any, es publicava el tercer Informe sobre el canvi climàtic a Catalunya, elaborat per la Generalitat de Catalunya i els Instituts d'Estudis Catalans. En aquest informe, en el Capítol 3 – Balanç de Carboni: els embornals a Catalunya, es presenten els efectes positius que aporten els sistemes d'embornals naturals de carboni (que són aquells sistemes que permeten extreure de l'atmosfera un gas i l'emmagatzemen), com poden ser els sistemes forestals (prats i pastures, boscos i zones agrícoles). En aquesta part de l'informe es conclou que és molt important el manteniment dels boscos, dels prats i pastures (amb l'ajuda de la ramaderia) i, no menys important dels paisatges agrícoles ja que són considerats com un bon sistema embornal de carboni, a més d'afavorir en funcions socioeconòmiques (com la generació de producte interior brut, establiment i manteniment de la població, manteniment cultural i salvaguarda del paisatge) i en funcions ecosistèmiques (com la regulació dels cicles de l'aigua, nutrients i carbonis, manteniment de la biodiversitat, control d'incendis, reducció de l'erosió, ...). L'informe finalitza dient que l'agricultura de conservació, la incorporació del carboni al sòl (biocarbó, components orgànics, etc.) i l'agricultura de precisió, juntament amb les practiques agronòmiques que optimitzin la producció amb una reducció més petita de la biomassa, poden contribuir a les polítiques de mitigació de les emissions de CO₂ a l'atmosfera.

Per tant, amb tota aquesta informació extreta d'aquest informe podem concloure que les zones naturals ens ofereixen una oportunitat de dur a terme una tasca de reducció de CO₂. A més, a les Terres de Lleida i Aran tenim una gran part dels Espais Naturals de protecció especial de Catalunya, entre Parcs Naturals, paratges i Reserves Naturals, espais de protecció que limiten, en molts casos el desenvolupament de sectors com la indústria o l'agrícola a gran

escala, i no obstant això no se'ls reconeix la seva tasca i contribució en la mitigació de la contaminació ambiental des d'un punt de vista sostenible.

Amb tot això i tenint en compte que les Terres de Lleida són zones amb cultura tradicional agrícola i ramadera i amb alt percentatge d'Espais Naturals de protecció especial, sistemes que contribueixen a la captació de gasos d'efectes hivernacle i, en conseqüència, de reducció d'aquests gasos a l'atmosfera, presento aquesta esmena, per tal de demanar que es creï una mesura compensatòria sobre aquest impost de CO₂, contribuint amb això no només amb la millora del medi ambient si no que es contribueix a reduir el despoblament rural.

Per acord del ple del 7 de febrer es va acordar dur a terme la comissió per tractar la moció sobre l'impost del CO₂ el 5 de març de 2020.

El grup d'ERC al Consell Comarcal del Segrià, en la comissió de 5 de març va considerar que, amb l'objectiu de frenar el despoblament creixent als municipis de la nostra comarca, cal tenir en compte les especificitats de les zones rurals i de nuclis habitats dispersos en la normativa que grava les emissions de diòxid de carboni dels vehicles de tracció mecànica, atès la necessitat de fer desplaçaments en vehicle privat pel dèficit que patim en comunicacions viàries i en la dotació de serveis de transport públic, com és el cas de la inexistència d'una xarxa ferroviària de rodalies eficient. Malgrat això, no podem oblidar l'emergència climàtica amb què ens trobem a escala mundial i la responsabilitat de totes les administracions, agents econòmics i ciutadania de preservar el planeta per a generacions futures. De fet, la modificació de la Llei 16/2017, de l'1 d'agost, del canvi climàtic en relació amb l'impost sobre les emissions de diòxid de carboni dels vehicles de tracció mecànica té per objectiu establir mesures per frenar l'augment de les temperatures i els canvis en el clima, que estan provocant desastres naturals imparables, en plena consonància amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de l'Agenda 2030 de la ONU.

Per tant, proposem que es tinguin en compte les següents consideracions sobre l'impost de les emissions de CO₂:

- 1- Que es reconegui que l'impost és una mesura que té per objectiu revertir l'esclafament del planeta. Tot i amb això considerem que la via impositiva que s'ha triat per arribar a aquesta finalitat és l'opció més fàcil però alhora la més lesiva per al sector agrari i al conjunt del món rural.
- 2- Que cal generar polítiques actives a través d'ajudes per afavorir la transició energètica i promocionar el canvi a sistemes d'automoció més sostenibles, és a dir, fomentar l'ús de vehicles amb menys consum de CO₂, així com vehicles elèctrics, invertint i ajudant al ciutadà a fer el canvi sense penalitzar-lo. Cal que aquestes mesures que ara ja s'adopten en l'àmbit local tinguin un suport més decidit per part de les administracions de rang superior.
- 3- Que cal fer una aposta decidida per la millora i l'increment d'oferta del transport públic (com una xarxa de rodalies a Lleida i àrea d'influència), especialment en zones despoblades (amb serveis a demanda, vehicles elèctrics...)
- 4- Que cal acotar què és el que considerem com a zones rurals i quines parts de Catalunya i de Lleida podrien acollir-se a una rebaixa en l'impost o podrien quedar-ne

exemptes, tenint en compte que un municipi rural és aquell que té menys de 2.000 habitants i es considera un municipi semi-rural el que té entre 2.000 i 5.000 habitants.

En la citada reunió del 5 de març es va acordar per consens demanar al Parlament de Catalunya l'aplicació de les següents mesures:

- 1- L'exempció de l'impost sobre les emissions de diòxid de carboni dels vehicles de tracció mecànica per als municipis rurals (els de menys de 2.000 habitants) i semi-rurals (de 2.000 a 5.000 habitants).
- 2- Una bonificació substancial del citat impost per als municipis que es troben en un rang de població de 5.000 a 20.000 habitants, municipis semi-urbans però amb un fort component agrari.
- 3- Instar al Govern a la creació de mesures actives de suport a la transició energètica dels vehicles de tracció mecànica, tal i com ja venen fent els ajuntaments amb les bonificacions en l'IVTM.

Lleida, 5 de març de 2020